

طرح اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی (اعاده شده از شورای نگهبان)

متن مصوبه (۱۳۹۴/۰۲/۰۲)	نظر شورا (۱۳۹۴/۰۲/۲۳)	اصلاحیه مجلس (۱۳۹۴/۰۴/۰۳)
ماده ۲- یک ماده به عنوان ماده (۱۴۵ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود: ماده ۱۴۵ مکرر- همزمان با وصول طرحها و لوایح توسط کمیسیون‌ها در صورت ضرورت و با تصویب کمیسیون اصلی طرح یا لایحه به کارگروه کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ارجاع می‌شود. رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس موظف است متناسب با موضوع و مواد طرح یا لایحه متشکل از کارشناسان آن مرکز و اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب‌نظر اعم از نمایندگان فعلی و ادوار مجلس، کارشناس معاونت قوانین مجلس، دیوان محاسبات، مراکز علمی و پژوهشی حوزه و دانشگاه، دستگاههای اجرائی، بخش خصوصی، دستگاههای مرتبط با طرح یا لایحه و با دعوت نمایندگانی از مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان برای رسیدگی به طرح یا لایحه ارجاعی تشکیل دهد و در بدو کار رئیس و دبیر آن را تعیین نماید. رئیس کارگروه موظف است پس از بحث و بررسی کارشناسی در کارگروه و در صورت لزوم پس از مطالعه تطبیقی قوانین و مقررات و تجربیات سایر کشورها و با بررسی سوابق قانونگذاری و پیشنهادهای کمیسیون‌های فرعی و نمایندگان، گزارش کارگروه را با رعایت اسناد بالادستی از جمله قانون اساسی، سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام و قانون برنامه توسعه، همراه با مشخصات اعضای کارگروه به کمیسیون اصلی ارائه کند. رئیس یا نماینده کارگروه موظف است با شرکت در جلسات کمیسیون دفاع کند. در صورت عدم نیاز به قانونگذاری جدید در موضوع مورد بحث، رئیس کارگروه گزارش خود را با ذکر دلایل رد طرح یا لایحه به کمیسیون اصلی ارائه می‌کند. طرح یا لایحه به کمیسیون اصلی ارائه می‌نماید.	۱- در ماده ۲ موضوع الحاق ماده ۱۴۵ مکرر، نظر به این که منظور از نمایندگان مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان روشن نیست و همچنین مشخص نیست آیا حضور نمایندگان مذکور الزام‌آور است یا خیر؟ ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.	ماده (۱۴۵ مکرر) موضوع ماده (۲) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۱) به آن الحاق و شماره تبصره‌های بعد به ترتیب اصلاح می‌شود: ماده ۱۴۵ مکرر- همزمان با وصول طرحها و لوایح توسط کمیسیون‌ها در صورت ضرورت و با تصویب کمیسیون اصلی، طرح یا لایحه به کارگروه کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ارجاع می‌شود. رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس موظف است متناسب با موضوع و مواد طرح یا لایحه کارگروهی جهت بررسی طرح یا لایحه ارجاعی، متشکل از کارشناسان آن مرکز و اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب‌نظر اعم از نمایندگان فعلی و ادوار مجلس، کارشناس معاونت قوانین مجلس، دیوان محاسبات، مراکز علمی و پژوهشی حوزه و دانشگاه، دستگاههای اجرائی، بخش خصوصی و دستگاههای مرتبط با طرح یا لایحه، تشکیل دهد و در بدو کار رئیس و دبیر آن را تعیین کند. رئیس کارگروه موظف است پس از بحث و بررسی کارشناسی در کارگروه و در صورت لزوم پس از مطالعه تطبیقی قوانین و مقررات و تجربیات سایر کشورها و با بررسی سوابق قانونگذاری و پیشنهادهای کمیسیون‌های فرعی و نمایندگان، گزارش کارگروه را با رعایت اسناد بالادستی از جمله قانون اساسی، سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام و قانون برنامه توسعه، همراه با مشخصات اعضای کارگروه به کمیسیون اصلی ارائه کند. رئیس یا نماینده کارگروه موظف است با شرکت در جلسات کمیسیون دفاع کند. در صورت عدم نیاز به قانونگذاری جدید در موضوع مورد بحث، رئیس کارگروه گزارش خود را با ذکر دلایل رد طرح یا لایحه به کمیسیون اصلی ارائه می‌کند. تبصره ۱- چنانچه رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس از مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان جهت معرفی نماینده خود برای حضور در کارگروه موضوع این ماده دعوت به‌عمل آورد، مراجع مذکور در صورت تمایل می‌توانند شخص یا اشخاصی را از اعضا یا غیراعضا به مرکز

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۴/۰۴/۰۳)	نظر شورا (۱۳۹۴/۰۲/۲۳)	متن مصوبه (۱۳۹۴/۰۲/۰۲)
معرفی کنند. عدم معرفی یا حضور نیافتن نمایندگان مذکور، مانع از تشکیل کارگروه نیست.		تبصره ۱_ ارجاع طرح یا لایحه به کارگروه موضوع این ماده نافعی مسؤولیت مرکز پژوهش‌های مجلس در ارائه نظرات کارشناسی به کمیسیون‌ها و جلسات رسمی مجلس مندرج در قانون شرح وظایف مرکز پژوهش‌های مجلس نخواهد بود. تبصره ۲_ حداکثر زمان رسیدگی به طرحها و لوایح عادی در مرکز پژوهش‌ها یک‌ماه و نیم پس از ارجاع و در طرحها و لوایح یک‌فوریتی یک‌ماه پس از ارجاع می‌باشد. در صورت ضرورت این فرصتها با درخواست مرکز پژوهش‌ها و تأیید کمیسیون اصلی قابل افزایش است.
ماده (۱۵۴ مکرر) موضوع ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود: ماده ۱۵۴ مکرر_ چنانچه گزارش کمیسیون‌های اصلی در مجموع بیش از پنجاه ماده، تبصره یا جزء داشته باشد، پس از تصویب کلیات در مجلس تا قبل از رسیدگی به جزئیات هرگاه بیش از یک‌دوم مجموع نمایندگان با ارائه درخواست کتبی به هیأت‌رئیس مجلس تقاضای تصویب کل یا بیش از مجموع پنجاه ماده یا تبصره یا جزء مشخص را که فاقد پیشنهاد بوده و یا کلیه پیشنهاددهندگان جزء درخواست‌کنندگان کتبی باشند مطرح نمایند، در این صورت با صحبت یکی از درخواست‌کنندگان و صحبت دومخالف و دوموافق به ترتیب یک‌مخالف و یک‌موافق هرکدام حداکثر پنج دقیقه، پیشنهاد تصویب کل مواد، تبصره‌ها و یا اجزای تعیین‌شده به رأی گذاشته می‌شود و در صورت تصویب با رأی دوسوم نمایندگان حاضر در مجلس در همان جلسه یا جلسه بعدی، کل مواد یا مجموع بیش از پنجاه ماده یا تبصره یا اجزای مشخص‌شده مرتبط به‌هم با صحبت هفت‌نفر مخالف و هفت‌نفر موافق از نمایندگان به ترتیب یک‌مخالف و یک‌موافق و در صورت لزوم نماینده دولت و سخنگوی	۲_ اطلاق ماده ۸ موضوع الحاق ماده ۱۵۴ مکرر، با توجه به تبصره ۲ ماده ۱۴۵، نسبت به مواردی که مصوبه به تصویب کمیسیون نرسد و یا نظر مخالف و موافق در مورد جزء جزء و نیز پیشنهادات نمایندگان استماع نشود، اشکال دارد. به علاوه نظر به اینکه از اصول متعدد قانون اساسی شورائی بودن امور مجلس استفاده می‌شود، لازم است رأی‌گیری در خصوص هر یک از مواد و اجزاء طرح یا لایحه به صورت انحصاری انجام گیرد. همچنین در مواردی که طرح یا لایحه شامل مواد و اجزاء متعدد کثیری می‌باشد، تصویب مجموعی و کل آن با عنایت به تعداد	ماده ۸_ یک ماده به عنوان ماده (۱۵۴ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود: ماده ۱۵۴ مکرر_ طرحها و لوایحی که در مجموع بیش از پنجاه ماده، تبصره یا جزء داشته باشد، پس از تصویب کلیات، تا قبل از پایان رسیدگی به جزئیات چنانچه بیش از یک‌دوم مجموع نمایندگان با ارائه درخواست کتبی به هیأت‌رئیس مجلس تقاضای تصویب کل یا بیش از مجموع پنجاه ماده یا تبصره یا جزء مشخص از طرح و لایحه را بدون طرح پیشنهادهای چاپ شده داشته باشند. در این صورت با صحبت یکی از درخواست‌کنندگان و صحبت دومخالف و دوموافق به ترتیب یک مخالف و یک موافق هرکدام حداکثر پنج دقیقه پیشنهاد تصویب کل مواد یا مواد و یا تبصره‌ها و اجزای تعیین‌شده به رأی گذاشته می‌شود در صورت تصویب با رأی دو سوم نمایندگان حاضر مجلس در همان جلسه یا جلسه بعدی، کل مواد یا مواد، تبصره‌ها و یا اجزای مشخص شده به ترتیب توسط یکی از اعضای هیأت‌رئیس مجلس به صورت کامل قرائت می‌شود. سپس پنج نفر مخالف و پنج نفر موافق از نمایندگان به ترتیب یک‌مخالف و یک‌موافق و در صورت لزوم نماینده دولت و سخنگوی کمیسیون

اصلاحیه مجلس (۱۳۹۴/۰۴/۰۳)	نظر شورا (۱۳۹۴/۰۲/۲۳)	متن مصوبه (۱۳۹۴/۰۲/۰۲)
کمیسیون هر کدام حداکثر ده دقیقه صحبت می کنند، سپس مواد مرتبط به هم توسط یکی از اعضای هیأت رئیسه قرائت می شود و رأی گیری به عمل می آید و برای ماده و یا مواد غیر مرتبط نیز جداگانه رأی گیری خواهد شد. چنانچه بعضی مواد غیر مرتبط، خود دارای موضوع واحد و مرتبط به هم باشند به همین ترتیب به صورت یکجا در مورد آنها رأی گیری می شود. در صورت تصویب کل مواد، مصوبات به نحو مقتضی جهت بررسی غیر رسمی در اختیار شورای نگهبان قرار می گیرد و ارسال رسمی آن پس از هماهنگی با دبیر شورای نگهبان انجام می شود. در صورتی که مواد یا تبصره ها یا اجزای مشخص شده به تصویب برسند، مابقی مواد یا تبصره ها یا اجزاء، طبق ماده (۱۵۱) مورد رسیدگی قرار می گیرند و در صورت عدم تصویب کل مواد یا بیش از پنجاه ماده یا تبصره یا جزء مشخص، پیشنهادهای جدید در جلسه پذیرفته می شود و یا تعدادی از مواد یا تبصره ها یا اجزاء به تشخیص رئیس جلسه برای رسیدگی به کمیسیون اصلی ارجاع می گردد و برای باقیمانده مواد یا تبصره ها یا اجزاء رأی گیری می شود.	مخالفین و موافقین و زمان مقرر برای آنان از این جهت نیز واجد اشکال می باشد. مضافاً از آنجا که مستفاد از اصول قانون اساسی مربوط به شورای نگهبان، این شورا موظف است عدم مغایرت هر یک از قوانین را پس از تطبیق جزء جزء آنها به صورت انحلالی با شرع و قانون اساسی مورد بررسی قرار دهد، اطلاق آن در مواردی که در مهلت مقرر بررسی و اظهار نظر به نحو مذکور امکان پذیر نباشد، مغایر قانون اساسی است.	هر کدام حداکثر ده دقیقه صحبت می کنند و سپس رأی گیری به عمل می آید و با دو سوم آراء نمایندگان حاضر تصویب می شود. در صورت تصویب کل مواد، مصوبه مجلس در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال می شود و چنانچه مواد یا تبصره ها یا اجزای مشخص شده به تصویب برسند، مابقی مواد یا تبصره ها یا اجزاء طبق ماده (۱۵۱) رسیدگی می شود و در صورت عدم تصویب کل مواد یا بیش از پنجاه ماده یا تبصره یا جزء مشخص، پیشنهادهای جدید در جلسه پذیرفته می شود و یا تعدادی از مواد یا تبصره ها یا اجزاء به تشخیص رئیس جلسه برای رسیدگی به کمیسیون اصلی ارجاع می گردد و برای باقیمانده مواد یا تبصره ها یا اجزاء رأی گیری می شود.

اداره قوانین _ ۱۳۹۴/۰۴/۰۳